

پژواک اسارت

واکاوی و تحلیل نقش حضرت زینب علیها السلام در حماسه حسینی

دکتر میداسحاق حسینی کوهساری
عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

با تحفه آیه الله محمد علی جاودان

بوستان
۱۳۹۴

موضوع:

اهل بیت (ع): ۲۰۴ (تاریخ: ۳۹۸)

گروه مخاطب:

عمومی

تخصصی (طلاب و دانشجویان)

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۲۰۳

مسئله انتشار (چاپ اول و بار چاپ): ۳۹۸

حسینی کوهساری، اسحاق، ۱۳۴۲ -

بژواک امارت: واکاری و تحلیل نقش حضرت زینب (ع) در حماسه حسینی / اسحاق حسینی کوهساری، قم: مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۹۴.
[۷۷۲] ص. - (مؤسسه بوستان کتاب، ۲۵۰۳) (تاریخ: ۳۹۸، اهل بیت (ع): ۲۰۴)

ISBN 978-964-09-1725-1

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیا، ۵۰

Sayed Ishaq Husseini Kouhsari. The Echo of Captivity

ص. ع. به انگلیسی:

Exploration and analysis of the role of lady Zeinab (SA) in the epic of Imam Hossein (AS)

کتاب نامه: ص. [۷۲۹] - ۷۳۸، همچنین به صورت زیر نویس.

۱. زینب (ع) بنت علی (ع)، ۶۰ - ۶۲ ق. ۲. حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ ق. ۳. واقعه کربلا، ۶۱ ق. - زنان.

الف. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم. مؤسسه بوستان کتاب. اب. عنوان.

۲۹۷ / ۹۷۴

BP ۵۲ / ۲ / ۹

شماره کتاب شناسی ملی: ۴۰۳۶۷۵۰

۱۳۹۴

- ♦ دفتر مرکزی: قم، خ شهید (اصفاهی)، ص پ ۹۱۷ / ۳۷۱۸۵، تلفن: ۳۷۷۱۱۵۵-۷، فکس: ۳۷۷۱۱۵۴، تلفن پخش: ۳۷۷۴۳۲۶
- ♦ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهید (عرضه ۱۲۰۰۰ عنوان کتاب با همکاری ۱۷۰۰ نفر)
- ♦ فروشگاه شماره ۴: تهران، میدان فلسطین، خ طوس، کوچه تبریز، پلاک ۳۰، تلفن: ۸۰۵۶۹۱
- ♦ فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع پاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شهر سران رضوی، تلفن: ۲۲۳۳۶۷۲
- ♦ فروشگاه شماره ۵: اصفهان، چهار راه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلفن: ۳۲۱۰۳۷
- ♦ فروشگاه شماره ۶: اصفهان، میدان انقلاب، جنب سینما ساحل، تلفن: ۳۲۲۶۱۷۱۲
- ♦ فروشگاه شماره ۷: رنکین کمان، فروشگاه کودک و نوجوان، قم، چهارراه شهید، نیش خیابان ارم، تلفن: ۳۷۷۴۱۷۹
- ♦ فروشگاه شماره ۸: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، پلاک ۳۷، تلفن: ۳۷۸۴۲۵۹۰-۹۲

پست الکترونیک مؤسسه: E-mail: info@bustaneketab.com

جدیدترین آثار مؤسسه و آشنایی بیشتر با آن در وب سایت: <http://www.bustaneketab.com>

با قدردانی از همکاری که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

• اعضای شورای بررسی آثار • دبیر شورای کتاب: جواد آهنگر • ویراستار: ابوالفضل طریقه‌دار و ابوالفضل علی‌دوست • چکیده عربی: خلیل المصاوی • چکیده انگلیسی: حبیبی داورى • فنیاء: مسیحی محفوظی • حروفنگار: سکینه ملازاده • اصلاحات حروفنگاری: مهدیه قرباندوست • صفحه آرایی: احمد مؤتمنی و حسین محمدی • نمونه‌خوانی: سیدکاترم رضوی، علی میری و اربابسلط غربی • بازخوانی نهایی متن: محمدجواد مسیحی • کارشناس طراحی و گرافیک و طراحی جلد: سمیرا نجابتی • اداره آماده‌سازی: حمید رضا تیموری • اداره چاپخانه: مجید مهدوی و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی • ناظم‌مقام مؤسسه و دبیر تولید: عبدالهادی اشرفی.

رئیس مؤسسه
محمدباقر انصاری

فهرست مطالب

مقدمه حضرت اسناد آید الله محمد علی جاودان	۲۷
مقدمه	۳۱
نام حسین علیه السلام بر پیشانی ابدیت	۳۱
ماجرای نگارش پیش رو	۳۲
ضرورت تألیف و ویژگی اثر	۳۴
فصل اول: نکته‌های مقدماتی	۳۷
۱. پرسش‌های اساسی بحث	۳۷
۲. مهندسی تاریخی حضرت زهرا علیها السلام	۳۸
۳. افشاگری بدون درگیری	۴۰
۴. چرا زهرا علیها السلام باید افشاگری کند؟	۴۲
۵. تشابه سرنوشت دختر با مادر	۴۳
تهدید به مرگ علی علیه السلام و نجات دادن فاطمه علیها السلام	۴۶
زهرا سیر بلا	۴۷

۶. تقابل شجره ملعونه با شجره طیبه ۵۱
۷. تا زنده‌ام، از ناموسم دفاع می‌کنم ۵۴
- عمل‌کرد اموی‌ها در جنگ‌های پیشین ۵۴
- پیامدهای عدم همراهی خانواده با امام حسین (ع) ۵۶
- پیامدهای همراهی خانواده امام حسین (ع) ۵۸
۸. کربلا در کربلا می‌ماند اگر زینب (ع) نبود ۵۹
۹. روان‌تلیغ در لباس اسارت ۶۱
۱۰. اگر اسارت زینب (ع) نبود ۶۲
۱۱. اسارت، رمز باودانگی نهضت عاشورا ۶۲
۱۲. شهادت و اسارت؛ مایه‌گاه روحانیت و معنویت ۶۳
۱۳. شهادت و اسارت، محبت‌الهی ۶۴
- پیش‌گویی پیامبر (ص) بر شهادت حسین (ع) ۶۵
- پیش‌گویی پیامبر (ص) تاریخ شهادت حسین (ع) ۶۷
- پیش‌گویی پیامبر (ص) مکان شهادت: سرزمین کربلا ۶۷
- پیش‌گویی امیرالمؤمنین (ع) ۶۸
- پیش‌گویی امام حسن (ع) ۶۸
- پیش‌گویی‌های امام حسین (ع) ۶۹
- سوگواری زنان خاندان عبدالمطلب، هنگام سفر امام حسین (ع) ۷۴
۱۴. مدیریت بحران زینب (ع) ۷۶
- الف) مبارزه با بحران معرفتی «ترویج جبرگرایی» ۷۷
- ب) جبرگرایی، پشتوانه فکری دستگاه یزید ۷۸
- سخنان زینب و زین العابدین (ع) در مجلس ابن‌زیاد به عنوان مبارزه با جبرگرایی ۸۲
- ج) افشاگری با استفاده از امکانات دشمن ۸۳

۸۴	د) مبارزه با بحران‌های اخلاقی و رفتاری حکومت اموی
۸۵	ه) مبارزه با بحران‌های روحی روانی اسرا
۸۵	۱۵. روش‌های احیای حماسه حسینی
۸۵	الف) خطابه اهل بیت علیهم‌السلام
۸۶	ب) استفاده از هنر شعر
۸۷	ج) تعزیه‌داری
۸۸	د) یادبینه کردن عزاداری از سوی امامان معصوم علیهم‌السلام
۸۸	ه) سلام بر حسین علیه‌السلام هنگام یاد کردن از ایشان
۸۹	و) تشویق به سوگواری برای امام حسین علیه‌السلام
۹۰	ز) به یاد لب تشنه امام حسین علیه‌السلام
۹۲	ح) گریه زینب علیه‌السلام موجب گریه سرست و دشمن
۹۲	۱۶. سوگواری‌ها در عزای امام حسین علیه‌السلام
۹۲	سوگواری ام سلمه
۹۴	سوگواری آنس بن مالک
۹۵	سوگواری زید بن ارقم
۹۶	سوگواری ابو بزره اسلمی
۹۷	اعتراض عبدالله بن عمر
۹۸	سوگواری حسن بصری
۹۹	سوگواری چهل ساله امام سجاد علیه‌السلام
۱۰۲	سوگواری امام باقر علیه‌السلام
۱۰۳	سوگواری امام صادق علیه‌السلام
۱۰۸	سوگواری امام کاظم علیه‌السلام
۱۰۸	مراسم سوگواری امام رضا علیه‌السلام

- ۱۱۲..... سوگواری امام زمان (عج)؛ زیارت ناحیه مقدسه
- ۱۱۲..... ۱۷. نقش گریه بر امام حسین (ع)، از منظر امام خمینی (ع)
- ۱۱۲..... الف) ویژگی مکتب سیدالشهدا (ع)
- ۱۱۳..... ب) راه‌های حفظ مکتب، از منظر امام خمینی (ع)
- ۱۱۴..... ج) سیدالشهدا و زنده نگه داشتن اسلام؛ از نگاه امام خمینی (ع)
- ۱۱۴..... د) مجالس سیدالشهدا؛ یا افشاگری ظالم
- ۱۱۶..... ه) دیس عاشورا، نه گفتن در برابر ظالمان
- ۱۱۷..... و) ترجمه جوان‌ها به قریب‌کاری خیانت‌کاران
- ۱۱۹..... فصل دوم: زینب کبری (ع) : تولد تا عاشورا
- ۱۱۹..... شخصیت زینب (ع)
- ۱۲۰..... سخنان اندیشمندان درباره زینب (ع)
- ۱۲۰..... ۱. شیخ صدوق
- ۱۲۰..... ۲. ابن حجر عسقلانی
- ۱۲۱..... ۳. ابن اثیر در اسد الغابه
- ۱۲۱..... ۴. حافظ جلال‌الدین سیوطی
- ۱۲۱..... ۵. سید شرف‌الدین
- ۱۲۲..... ۶. سید محسن امین
- ۱۲۲..... ۷. آیه‌الله العظمی سید ابوالقاسم خونی
- ۱۲۳..... ۸. ابوالفرج اصفهانی
- ۱۲۳..... ۹. مدرس خاتون‌آبادی
- ۱۲۴..... ۱۰. نیشابوری در رساله العلویه
- ۱۲۴..... ۱۱. علامه مامقانی

۱۲۵	۱۲. علامه شیخ جعفر نقدی
۱۲۶	۱۳. علامه اسد حیدر
۱۲۶	۱۴. فروید وجدی
۱۲۷	۱۵. آیة اللہ سیدرضا صدر
۱۲۷	۱۶. بنت الشاطی
۱۲۸	۱۷. فیشلر، نویسنده غربی
۱۲۸	۱۸. زرکلی
۱۲۸	۱۹. استاد توفیق بزرعلو
۱۲۹	۲۰. محمد علی صافی
۱۳۰	۲۱. شهید مطهری
۱۳۱	۲۲. علامه سید جعفر آل بحرالعظم طاطبائی
۱۳۱	۲۳. آیة اللہ مکارم شیرازی
۱۳۳	۲۴. امام خمینی
۱۳۳	تولد زینب
۱۳۵	گریه پیامبر، در تولد زینب و پیش بینی عاشورا
۱۳۷	تغذیه زینب از زبان پیامبر
۱۳۷	شباهت زینب کبری به جدّه اش، خدیجه
۱۳۸	نام گذاری زینب
۱۴۰	کنیه زینب
۱۴۰	القاب زینب
۱۴۱	۱. زینب
۱۴۲	۲. عصمت صفرا
۱۴۳	۳. محدثه

۴. موققه ۱۴۶
- راویان حدیث از زینب کبری (ع) ۱۴۷
۵. عالمه غیر معلّمه ۱۴۷
- الف) مفسر قرآن ۱۴۷
- ب) عملکرد زینب (ع)؛ مورد احتجاج امام صادق (ع) ۱۴۹
- ج) نیابت خاصه از امام حسین (ع) ۱۵۱
- مباحثه با برادران ۱۵۳
- د) عشق زینب (ع) ۱۵۴
- زینب (ع)؛ اس در مکتب خانه عشق و عرفان پدر ۱۵۶
- تحلیل امام خمینی (ره) عرفان زینب (ع) ۱۵۷
- عرفان زینب (ع) در نهادهای فرزندان و حضرت علی اکبر (ع) ۱۵۷
- رضا به قضای الهی ۱۵۸
۶. شریکه الحسین ۱۵۹
۷. زاهده ۱۶۱
۸. عقیده بنی هاشم (ع) ۱۶۴
۹. کعبه الرزایا، ام المصائب ۱۶۴
- مصائب زینب (ع) ۱۶۵
- شباهت‌های مصیبت‌های زینب (ع) ۱۶۷
۱۰. فصیح و بلیغ ۱۶۸
- تأثیر سخن حضرت (ع) ۱۶۹
۱۱. شجاعت ۱۷۰
۱۲. عابده ۱۷۵
- استجاب دعای زینب کبری (ع) ۱۸۱

۱۸۲	۱۳. نایب مادر
۱۸۳	ازدواج زینب علیها السلام
۱۸۳	شخصیت عبدالله بن جعفر
۱۸۶	ویژگی های عبدالله بن جعفر
۱۸۷	شرط ازدواج زینب علیها السلام
۱۸۷	افسانه طلاق زینب
۱۸۸	چرا عبدالله بن جعفر به کربلا نرفت
۱۹۱	نامه به امام حسن علیه السلام در تنعیم
۱۹۲	گرفتن امان نامه برای امام حسین علیه السلام
۱۹۲	نیرنگ معاویه برای ازدواج با امام موسی، دختر عبدالله بن جعفر
۱۹۶	اثر وضعی توسل به نام زینب کبری علیها السلام
۱۹۶	عفاف زینب علیها السلام
۱۹۸	جود و سخاوت زینب علیها السلام
۱۹۹	زینب کبری علیها السلام در عصر رسول خدا صلی الله علیه و آله
۲۰۱	جایگاه ویژه خلقت زینب کبری علیها السلام ؛ اهل بیت طهارت، به دور از آتش
۲۰۲	شباهت های زینب علیها السلام با اطرافیانش
۲۰۲	زینب علیها السلام و مادرش، زهرا علیها السلام
۲۰۴	خاطره تلخ آتش زدن در خانه پدر
۲۰۶	شباهت زینب کبری علیها السلام به پدر
۲۰۶	تجلیل امام، علی علیه السلام از زینب کبری علیها السلام
۲۰۷	آخرین شب قدر علی علیه السلام با زینب علیها السلام
۲۰۸	آخرین وصیت مولا علی علیه السلام به زینب کبری علیها السلام
۲۰۸	زینب علیها السلام با برادرش، امام حسن علیه السلام

- ۲۱۰ زینب علیها السلام با برادرش، امام حسین علیه السلام
- ۲۱۱ وداع با زینب علیها السلام و ام کلثوم علیها السلام
- ۲۱۲ زینب علیها السلام و حضرت عباس علیه السلام
- ۲۱۲ سفرهای زینب علیها السلام
- ۲۱۲ ۱. سفر از مدینه به کوفه
- ۲۱۳ ۲. سفر از کوفه به مدینه
- ۲۱۳ ۳. سفر از مدینه به مکه
- ۲۱۳ ۴. سفر از مکه به عراق
- ۲۱۴ ۵. سفر از آن بلا به کوفه
- ۲۱۴ ۶. سفر از کوفه به مکه
- ۲۱۴ ۷. سفر غمبار از شام تا مدینه

فصل سوم: از مدینه تا کربلا

- ۲۱۵ زمان حرکت از مدینه
- ۲۱۵ نوحه سرایی زنان بنی عبدالمطلب
- ۲۱۷ وداع با قبر جد و مادر و برادر
- ۲۱۷ سفر پر خطر با برادر
- ۲۱۸ حسین علیه السلام در انتظار خواهر
- ۲۱۹ اعتراض زینب کبری علیها السلام، به ابن عباس
- ۲۲۰ هاتف غیبی در منزل خزیمه
- ۲۲۱ ورود زینب کبری علیها السلام به کربلا
- ۲۲۱ دهشت زینب و دلداری حسین علیه السلام
- ۲۲۳ تاسوعا؛ روز محاصره حسین علیه السلام و یارانش

۲۲۳	زینب کبری علیها السلام و عصر تاسوعا
۲۲۶	حال زینب علیها السلام در شب عاشورا
۲۲۸	سفارش امام حسین علیه السلام به زینب علیها السلام و زنهای حرم
۲۲۹	نکات ضروری، تحلیل جریان مذکور
۲۳۴	سرکشی خیمه‌های حضرت زینب علیها السلام
۲۳۵	نافع بن لعل و دغدغه زینب علیها السلام در شب عاشورا
۲۳۸	شب عاشورا زینب علیها السلام به دنبال آب، و آب آوردن بریر
۲۳۸	لطمه به صورت زینب علیها السلام ، در صبح عاشورا
۲۳۹	زینب کبری علیها السلام و شهادت فرزندان
۲۴۲	زینب کبری و شهادت عبدالله بن حسن علیه السلام
۲۴۴	زینب کبری علیها السلام و شهادت علی اکبر علیه السلام
۲۴۶	نسبت دادن شعر ابوالحسن تهامی به امام حسین علیه السلام
۲۴۶	غم‌نامه زینب علیها السلام
۲۴۷	تدبیر زینب کبری علیها السلام و رسیدن به قتلگاه علی اکبر علیه السلام
۲۵۱	زینب کبری علیها السلام و شهادت حضرت عباس علیه السلام
۲۵۴	زینب کبری علیها السلام و شهادت حضرت علی اصغر علیه السلام
۲۵۹	نکته: مناجات عاشقانه حسین علیه السلام
۲۶۰	وداع امام حسین علیه السلام و سفارش زینب علیها السلام
۲۶۰	الف) درخواست کهنه پیراهن
۲۶۱	ب) وداع با اهل حرم و زینب علیها السلام
۲۶۲	ج) وصیت‌های امام
۲۶۴	زینب علیها السلام ، (ام‌کلثوم) مانع شهادت امام سجاد علیه السلام به دستور حسین علیه السلام
۲۶۶	عمان سامانی و وداع امام حسین علیه السلام

- فصل چهارم: زینب کبریؑ پس از شهادت حسینؑ تا کوفه ۲۶۷
- زینب کبریؑ و شهادت حسینؑ ۲۶۷
- سخنان زینبؑ هنگام شهادت برادر ۲۶۸
- زینب کبریؑ عمر سعد را به گریه وادار کرد ۲۶۹
- زینب کبریؑ کنار نعش حسینؑ ۲۶۹
- تسلی زینبؑ از عصر عاشورا ۲۷۰
- اوج عرفان علی و اثرگذاری زینبؑ ۲۷۱
- زینب کبریؑ و اسب بی صاحب، «ذوالجناح» ۲۷۲
- زینبؑ و حرمت ناموس عترت، در آتش و دود و خون ۲۷۴
- زینب کبریؑ و غار خیمه ها ۲۷۵
- شهادت کودکان در یورش بنی مکه ها ۲۷۹
- حالت غم بار زینب کبریؑ در روایت فاطمه صغرا ۲۷۹
- زینب کبریؑ و آتش در خیمه ها ۲۸۰
- زن ها فراری؛ ولی زینبؑ در خیمه ۲۸۲
- مانع شدن از قتل امام سجادؑ ۲۸۳
- نماد غیرت زنانه ۲۸۶
- ولایت مداری و کسب تکلیف زینبؑ ۲۸۶
- علت کسب تکلیف زینبؑ ۲۸۷
- شهادت دو تن از کودکان از تشنگی و ترس ۲۸۹
- اسب دواندن بر پیکر مطهر امامؑ ۲۹۰
- بنیان گذاری روضه بر امام حسینؑ ۲۹۳
- مقایسه حالت ورود زینبؑ به کربلا و عصر عاشورا ۲۹۳

۲۹۴	نقش بانوان و زینب علیها السلام در حفظ منزلت
۲۹۵	مقاومت در برابر هتک حجاب
۲۹۵	وضع حجاب زنان پس از شهادت
۲۹۶	مطالبه پوشش های غارت شده
۲۹۶	وضع اسرا و زینب کبری علیها السلام در شب یازدهم
۲۹۸	نافله زینب علیها السلام در شب یازدهم
۳۰۰	رباب، دستار امام حسین علیه السلام
۳۰۰	حرکت دادن کاروان اسرا از کربلا به کوفه
۳۰۱	وداع خانواده اسرا با شهیدان در قتلگاه
۳۰۵	درخواست اهل حرم برای عمار از بکاه
۳۰۹	نقش گریه زینب علیها السلام
۳۰۹	زینب علیها السلام و دلداری به امام سجاد علیه السلام
۳۱۱	متن حدیث ام ایمن، به نقل از کامل الزیارات
۳۱۳	نظریه علامه شعرانی درباره حدیث ام ایمن
۳۱۴	محافظت از ناموس پیامبر صلی الله علیه و آله هنگام سوار شدن اسرا
۳۱۴	تفاوت شب دهم و شام دهم (شب یازدهم)
۳۱۵	جامعه کوفه از نظر نژادی
۳۱۶	حال و هوای کوفه پس از شهادت
۳۱۷	زینب کبری علیها السلام و دروازه شهر کوفه
۳۱۸	چگونگی ورود اسرا به کوفه
۳۱۸	اسرا نزدیک شهر کوفه
۳۱۸	الف) گریه زن ها برای اسرا و دادن چادر و معجره به اسرا
۳۱۹	ب) بازتاب شهادت امام حسین علیه السلام در کوفه

- جریان سرها ۳۲۰
- صدقه بر ما، آل پیامبر ﷺ حرام است: اصل عمل محوری ۳۲۱
- حرمت صدقه بر آل پیامبر ﷺ ۳۲۳
- زینب ﷺ و کوبیدن سر بر محمل! ۳۲۴
- نکات هنری در اشعار ۳۳۲
- نکته یک: معنای هلال ۳۳۲
- نکته دو: تشبیه سر برادر به هلال ۳۳۳
- شرح خطبه حضرت زینب ﷺ در کوفه ۳۳۵
- نکته یک: سخنران کیست؟ ۳۳۵
- نکته دو: شرایط سخنران ۳۳۵
- نکته سه: شرایط روشنی زینب ﷺ هنگام ایراد خطبه ۳۳۷
- نکته چهار: شرایط و حال رای کوفه قبل از خطبه ۳۳۹
- نکته پنج: چرا سخنران، زینب ﷺ؟ ۳۴۱
- نکته شش: موقعیت شناسی روانی مخاطبان ۳۴۲
- نکته هفت: به کارگیری اصول روان شناسی در خطبه ۳۴۳
- نکته هشت: شباهت خطبه زینب کبری ﷺ با خطبه مادر ۳۴۴
- نکته نه: تفاوت خطبه حضرت زهرا ﷺ و زینب کبری ﷺ ۳۴۵
- نکته ده: استناد به آیات و روایات و تاریخ صدر اسلام ۳۴۷
- متن کامل خطبه حضرت زینب ﷺ ۳۴۷
- شرح و بررسی متن خطبه ۳۵۴
- قضاوت گزارشگر از حیا و عفاف زینب کبری ﷺ ۳۵۴
- شرح علت سکوت کوفیان ۳۵۶
- مقام عبودیت زینب کبری ﷺ ۳۵۹

۳۷۵	ملاط سنجیده و روشنگرانه
۳۸۹	حرمت ویژه زن در آینه تاریخ
۴۲۳	تهدید به خشم الهی و مهر خواری بر پیشانی
۴۲۵	تصویر زشت جنایات قاتلان
۴۴۱	توییح به زبان هنر و شعر در پایان خطبه
۴۴۳	دیدگاه گزارشگر خطبه
۴۴۵	مهر حسن امام امام سجاد علیه السلام
۴۴۷	ستان، آورنده سپهر حسن علیه السلام
۴۴۸	زینب کبری علیها السلام ؛ کجای این خانه
۴۴۸	رویارویی ابن زیاد و زینب علیها السلام
۴۵۱	ورود قهرمانانه در لباس مندرس
۴۵۳	نبرد زن قهرمان در برابر امیر معرور
۴۵۴	پاسخ ندادن زینب علیها السلام به سه بار پرسش ابن زیاد
۴۵۵	ترویج جبرگرایی ابن زیاد
۴۸۱	مستی غرور و رسوایی
۴۸۱	زینب کبری علیها السلام ؛ سپر بلای امام سجاد علیه السلام
۴۸۳	شرح فداکاری زینب کبری علیها السلام
۴۸۳	تغییر تاکتیک زینب کبری علیها السلام برای نجات جان امام سجاد علیه السلام
۴۸۶	انعطاف امام سجاد علیه السلام ، برای جلب نظر ابن زیاد
۴۸۸	احتجاج زید بن ارقم با ابن زیاد
۴۹۰	موضع گیری زینب کبری علیها السلام ، هنگام رفتن به زندان
۴۹۱	فصل پنجم: زینب کبری علیها السلام از کوفه تا شام

- ۴۹۱..... زینب کبری علیها السلام، عازم شام
- ۴۹۱..... الف) سختی های سفر شام
- ۴۹۲..... ب) شکنجه اسرا هنگام عبور؛ مرکب ها بدون پالان، تازیانه
- ۴۹۳..... ج) صورت ها قابل رویت!
- ۴۹۵..... د) دست ها بسته، امام سجاد علیه السلام با کسی سخن نگفت!
- ۴۹۷..... سخن عجیب ابن تیمیه
- ۴۹۸..... فرمان دادن سرهای شهدا به سوی یزید
- ۴۹۹..... حرمانت از بیت ابن در مسیر شام
- ۵۰۰..... زینب علیها السلام و نماز شب نشسته با گرسنگی، تقسیم غذا بین کودکان
- ۵۰۰..... تقاضای دور نگاه داشتن سر از کاروان
- ۵۰۱..... شرح متن: حساسیت عورت بر روی عفاف و خواهش از شمر
- ۵۰۳..... آموزه های عبرت انگیز این جریان
- ۵۰۴..... نگه داشتن سه روز در دروازه شام بران ترزین شهر
- ۵۰۵..... ورود خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله، به دمشق
- ۵۰۷..... زمان ورود اسرا به شام
- ۵۰۷..... پیشینه شهر شام
- ۵۱۰..... موقعیت شناسی و خنثی سازی اسرا در شام
- ۵۱۱..... ترسیم حال اسرا از امام سجاد علیه السلام
- ۵۱۲..... روشنگری امام سجاد علیه السلام به عنوان معلم صبور
- ۵۱۴..... سهل ساعدی در شهر دمشق
- ۵۱۷..... نفرین زینب کبری بر زن هتاک شامی
- ۵۱۸..... کاخ جیرون یزید و سرهای اسرا
- ۵۱۹..... سفاکیت یزید

۵۲۰	حالت اسرا در ورود به مجلس یزید
۵۲۲	سر امام حسین علیه السلام در مجلس یزید
۵۲۳	شراب‌خوارگی؛ مشرب یزیدی
۵۲۴	تحلیل شهید مطهری از مجلس یزید
۵۲۶	خطبه زینب کبری علیها السلام در مجلس یزید
۵۲۷	بلاغت سخنان زینب کبری علیها السلام
۵۲۷	استفاده از تمثیل‌های قرآنی
۵۲۷	متن خطبه زینب کبری علیها السلام در مجلس یزید
۵۳۷	شرح خطبه حضرت زینب علیها السلام
۵۳۸	پایان زشتکاری، تادیب آیات الهی است
۵۴۲	هشدار به سنت امهال الهی
۵۵۱	انتظار عدالت از نسل جگرخواران!
۵۵۴	علت و ریشه این جنایات
۵۶۵	خدایا! انتقام، انتقام!
۵۶۹	زیان بزرگ
۵۷۱	ولایت‌عهدی یزید، مصیبت اسلام
۵۷۵	تحقیر یزید
۵۹۲	غرامت، نه غنیمت
۵۹۳	خداوند به بندگان ستم نمی‌کند
۵۹۴	شکایت به دادگاه عدل الهی
۵۹۶	نیرنگ‌ها را به کاربر که فایده ندارد!
۵۹۸	افتخار و شرافت زینب علیها السلام نام نیک از آن ما و ننگ ابدی از آن شماست!
۶۰۱	پیش‌بینی آینده

- ۶۰۳..... لعنت خداوند بر ستم‌گران
- ۶۰۴..... حسن ختام خطبه
- ۶۱۷..... تأثیر خطبه‌های زینب کبریؓ بر کوفه و شام
- ۶۱۸..... جمع‌بندی؛ درس‌ها و نتایج خطبه زینب کبریؓ
- ۶۲۳..... تحلیل دانشمندان از خطبه حضرت
- ۶۲۳..... ۱. شهید مطهری
- ۶۲۴..... ۲. دکتر آیتی
- ۶۲۴..... ۳. فکیک
- ۶۲۵..... مقاومت در زمان اسیر؛ در برابر امیر فاجر؛ مانع فروش فاطمه صغرا
- ۶۲۷..... خرابه شام از زبان اسیر
- ۶۲۹..... مدت اقامت اهل بیت در خرابه شام
- ۶۲۹..... شهادت (رقیه) دختر خردسال امام حسینؑ در شام
- ۶۳۱..... منابع ذکر نام حضرت رقیه
- ۶۳۴..... ورود زن یزید به خرابه شام
- ۶۳۶..... پیشنهاد کشتن امام سجادؑ
- ۶۳۸..... روی‌گرداندن مردم از یزید؛ اعتراف یزید، به بدنامی خویش
- ۶۳۹..... هجوم مردم به کاخ یزید
- ۶۳۹..... تحلیل رفتار دوگانه یزید
- ۶۴۱..... یزید به توبه موفق نمی‌شود
- ۶۴۲..... فرافکنی و چاره‌جویی یزید
- ۶۴۴..... سوگ دختر یزید و معاویه پسر یزید
- ۶۴۶..... خواب‌هند، همسر یزید
- ۶۴۷..... گریه زنان خاندان ابوسفیان و سکونت اسرا نزدیک کاخ یزید

- عزاداری برای امام حسین علیه السلام در حرمسرای یزید ۶۴۹
- شکوه امام سجاد علیه السلام در گفت‌وگو با منهل ۶۵۰

فصل ششم: زینب کبری علیها السلام از شام تا مدینه ۶۵۳

- مشورت یزید با امام سجاد علیه السلام در ماندن در شام یا رفتن ۶۵۳
- پیشنهاد یزید به امام سجاد علیه السلام مبنی بر درخواست رفع سه حاجت ۶۵۷
- جلوگیری از حمله دشمن: محمل‌ها را سیاه‌پوش کنید ۶۵۹
- بازگشت به کربلا: جاب و نستین زائر قبر حسین علیه السلام ۶۶۰
- پاسخ بازگشت اهل بیت امام به کربلا ۶۶۰
- نظریه اول: بعید بودن بازگشت اهل بیت به کربلا، در اربعین اول ۶۶۰
- نظریه دوم: عدم بازگشت اهل بیت امام علیه السلام به کربلا ۶۶۲
۱. علامه مجلسی ۶۶۲
۲. میرزا حسین نوری ۶۶۲
۳. شیخ عباس قمی ۶۶۳
۴. ابوالحسن شعرانی ۶۶۵
۵. شهید مطهری ۶۶۵
۶. مرحوم دکتر آینی ۶۶۵
۷. دکتر سید جعفر شهیدی ۶۶۶
- نظریه سوم: بازگشت اهل بیت به کربلا در اربعین دوم ۶۶۷
- نظریه چهارم: بازگشت اهل بیت امام علیه السلام به کربلا در غیر اربعین ۶۶۸
- نظریه پنجم: نظریه مشهور ۶۶۹
۱. عمادالدین طبری آملی ۶۶۹
۲. سید بن طاووس ۶۷۲

۶۷۳	۳. ابن نما
۶۷۳	۴. ابوریحان بیرونی
۶۷۳	۵. ابن اعثم کوفی
۶۷۴	۶. شیخ بهائی
۶۷۴	۷. شهید، قاضی طباطبائی
۶۷۴	۸. نظریه گروه محققین
۶۷۵	استیبار زیارت اربعین
۶۷۶	مدت اقامه عزالداری در کربلا
۶۷۸	محل دفن سر مظهر امام
۶۷۸	دسته اول: کربلا
۶۸۱	دسته دوم: نجف
۶۸۳	دسته سوم: مدینه
۶۸۴	دسته چهارم: دمشق
۶۸۴	دسته پنجم: رقه
۶۸۵	دسته ششم: کوفه
۶۸۵	دسته هفتم: عسقلان
۶۸۶	دسته هشتم: قاهره مصر
۶۸۷	دسته نهم: مرو
۶۸۸	دسته دهم: حران
۶۸۸	جمع بندی

۶۹۱ فصل هفتم: زینب کبری (ع) پس از بازگشت تا رحلت

۶۹۱ بازگشت اسرا به مدینه

۶۹۱	هدیه اسرا، به نعمان بن بشیر
۶۹۲	فضای مدینه هنگام بازگشت اسرا
۶۹۵	خطبه امام سجاد علیه السلام
۶۹۷	سوگنامه سید بن طاووس
۶۹۷	زبان حال خانه‌های مدینه، در سوگ حسین علیه السلام و عزیزانش!
۷۰۰	پاسخ امام سجاد علیه السلام به این پرسش: پیروزی از آن کیست؟
۷۰۱	اشعار حضرت ام‌کلثوم علیها السلام هنگام ورود به مدینه
۷۰۲	سوگواری ام‌سلمه
۷۰۴	سوگواری پنج ساله هاشمات
۷۰۴	سوگواری ام‌لقمان، در مدینه
۷۰۵	سوگواری چهل ساله امام سجاد علیه السلام
۷۰۶	سوگواری رباب، همسر امام حسین علیه السلام
۷۰۶	ملاقات زینب کبری علیها السلام ، با ام‌البنین
۷۰۷	سخن غلام و موضع‌گیری شوهر زینب علیها السلام
۷۰۸	زینب کنار قبر جدش، پیامبر؛ مداومت بر افشاگری
۷۰۹	حالت ورود زینب کبری علیها السلام ، با وصف شیخ عباس قمی
۷۰۹	افشاگری‌های زینب علیها السلام و انقلاب مدینه (واقعه حره)
۷۱۰	کرامات حضرت زینب کبری علیها السلام
۷۱۰	شفا گرفتن فیض الاسلام شارح نهج‌البلاغه
۷۱۰	سفری دیگر به تبعیدگاه
۷۱۲	رحلت حضرت زینب کبری علیها السلام
۷۱۳	مدفن زینب علیها السلام
۷۱۳	گروه اول: مدینه

- ۷۱۴ گروه دوم: مصر
- ۷۲۰ گروه سوم: دمشق
- ۷۲۲ مزار کنونی دمشق
- ۷۲۴ امام زمان در حرم حضرت زینب علیها السلام در شام
- ۷۲۶ جمع بندی
- ۷۲۹ کتاب نامه
- ۷۶۸ مقالات

مقدمه حضرت استاد آیه الله محمد علی جاودان

بسم الله الرحمن الرحيم صبه نستعين و صلى الله على محمد و آله الطيبين الطاهرين.
عاشورا از حوادث بزرگ عالم بزرگترین حادثه در تاریخ اسلام است. در این
حادثه و فاجعه بزرگ، دو قهرمان بزرگ حضور داشته اند و بدون حضور ایشان، کربلا
از هر مفهوم و معنایی خالی بود: اولین نفر این دو، حضرت حسین علیه السلام بود، و دومین
آن ها عقيله بنی هاشم حضرت زینب کبری علیها السلام.

بخش اول و بزرگتر حادثه عظیم کربلا؛ یعنی جریان شهادت، در سایه امامت
حضرت حسین علیه السلام به ثمر رسید و به دقیق ترین و بهترین شکل عملی شد، و تاریخ
هیچ نقطه سیاه یا ابهامی در آن به یاد نمی آورد. بخش دوم بررسی اسارت که متمم
شهادت بود با مدیریت مدبرانه و برخوردار از الهام عقيله بنی هاشم زینب کبری به
سرانجام رسید. بدین سان پیروزی اسلام نبوی بر الحاد و زندقه اموی که ثمره این
نهضت و حرکت بود بر پایه شهادت حسینی و اسارت زینبی عملی گردید.

بررسی دقیق حادثه عاشورا نیاز به کاری بزرگ دارد که خوشبختانه به طور مکرر و
به شکل های مختلف به وسیله اهل نظر انجام شده است. البته این راه، راهی است
بی پایان، و تحقیق در این زمینه همیشه ادامه خواهد داشت و هر تحقیق تازه را باید به
چشم گذاشت.

اما کار در زمینه اسارت حضرت زینب کبری، قهرمان دوم جریان عاشورا، کمتر انجام شده و اگر بخواهید آن‌ها را به شماره در آورید نخواهید توانست، اما در این باب نقاط مجهول و مبهم کم نیست. کتاب حاضر کوشیده است به این گونه مسائل بپردازد؛ از جمله دو خطبه آن بزرگوار در مجلس ابن زیاد و یزید به تفصیلی بسیار توضیح داده شده که کتب گذشتگان کمتر به آن‌ها توجه کرده‌اند.

روح جریان اسارت مانند روح جریان شهادت، قهرمانی بود و شجاعت و دل‌آوری، و هر آن ذره‌ای ترس و دلهره و ضعف و ناتوانی حضور نداشت. این فضایل از هیچ عامل مادم و این جهانی نشئت نگرفته بود و همه از روح خدایی حادثه کربلا و همه در عمر اخلاص صاحبان کربلا ریشه داشت. این همه اخلاص و ایمان، کربلا را زنده نگاه می‌دارد و ماندگار می‌کند.

در کتاب حاضر بنا این نیست که از نهضت کربلا سخن به میان بیاید بلکه کوشش بر این است که شخصیت زینب کبری شناسانده شود، و اسارت اهل بیت عصمت و عظم کاری که عقیده زینب در این دوران به عهده داشته توضیح داده شود. این کار در مآخذ فراوان دیگری نیز انجام شده و کتاب‌های خوب دیگری نیز وجود دارد، اما:

اولاً: این کتاب: «محور اصلی بحث را، زندگی آن حضرت به قرار داده است.»^۱
ثانیاً: «در بسیاری از این آثار، نوع تحلیل‌ها و بررسی‌ها، حماسه عاشورا، علل و عوامل پدید آورنده این حادثه، عواقب، پیامدها و آثار آن است؛ ولی درباره نقش اسرا، به ویژه زینب کبری علیها السلام، از نظر کمیت و کیفیت، توجه در خوری نشده و از بررسی تاریخ اسرا خبری نیست و یا کمتر خبری ملاحظه می‌شود. اثر پیش رو، این قسمت از تاریخ را، با حساسیت و دقت و برجستگی بیشتری، پی‌گیری کرده است.»^۲

۱. مقدمه.

۲. مقدمه مؤلف.

ثالثاً: «چون هیچ جا خطبه‌های عقيله زينب کبری تفصيل و توضيح و شرح کافي نداشته، تلاش شده اين دو خطبه با شرح کافي در اين کتاب آورده شود و اين نقيصه در اين زمينه بر طرف گردد. مؤلف در مورد خطبه‌ها مي گويد:

«سخنراني دختر امير بيان عليه السلام؛ مانند سخنان پدرش، علي عليه السلام، در نهج البلاغه، در اوج فصاحت و بلاغت و آميخته به صنايع ادبي استعاره و تشبيه و کنايه است؛ اما در آثار مربوط، به ابعاد اين سخنراني‌ها کمتر توجه شده؛ لذا در اين اثر سعي شده است در حد امکان به اين امر توجه گردد.»

علاوه اين که در اثر پيش رو، به مستندات قرآني خطبه و حافظه تاريخي و روايي مسلمين نسبت به روايات نو، توجه شده و اين رويکرد، به صورت نقش بر جسته در منظر خوانندگان قرار گرفته است.

پنج سال کار و تحقيق، اگرچه پيوسته نبوده، جدي و با دلسوزي و علاقه انجام شده و ثمر آن کتاب حاضر است. اميدواريم در اين درگاه عرشي عقيله زينب کبری عليها السلام به نظر قبول نگريسته شود.

کمترين ارادتمند به آن درگاه

محمد علی جاودان

مقدمه

نام حسین علیه السلام بر بیشای ابدیت

حماسه کربلای امام حسین علیه السلام و اسارت دودمان پاک و مطهر و مظلومش، دریایی است که به اقیانوس ابدیت پیوسته است؛ آن گونه که هرگز خشکی به آن راه ندارد.

باید امواج حیات عالمیان، همواره از این دریا، باران رحمت بگیرد و آن باران بر صفحه روح و جان انسانها ببارد. در این رهگذر، مزرعه دلها با نشاط و خرم شده و به ثمر نشیند. اگر این باران متوقف شود، بوستان جانها می خشکد و در گذر زمان، چون بیابانی خشک، بدون هرگونه تحول و رشد و نشاط خواهد شد.

البته باید، در کنار اسلام شناسی، حسین شناسی و زینب شناسی، و دیگر معارف در دلها فراهم شود تا باران دریای وجود حسین علیه السلام و زینب علیه السلام در باغستان دل، لاله رویاند، و گرنه از شوره زار جز خار و خس، چیزی نمی روید.

حماسه حسینی و اسارت زینبی به عنوان «مشیت الهی» و هنر معنوی، چنان ماهرانه و حکیمانه ترسیم شده، که به ابدیت گره خورده و تا انتهای عالم می ماند و چرخهای جریان طاغوت زدایی را همواره و در همه جا به حرکت در می آورد.

این نهضت با عقبه اسارت توانست انوار اسلام ناب پیامبر ﷺ و علی ﷺ را در دل روشن کند و این مشعل را روشن نگه دارد.

حادثه غم‌بار کربلای او، مخصوص سرزمین کربلا و ماه محرم سال ۶۱ هجری نیست؛ بلکه به همه قرن‌ها و به تمامی لحظه‌ها پیوند دارد و در سراسر زمین از عصر آدم تا آخر دنیا حکومت می‌کند؛ چرا که در بینش اسلام ناب، «کلّ ارض کربلا و کلّ يوم عاشورا» هر سرزمینی کربلا و هر روزی عاشورا است.

همان‌گونه که برای ادامه زندگی، تکرار تنفس، امری ضروری است و توقف این جریان موجب مرگ می‌شود؛ امام سجّاد ﷺ و امامان دیگر همواره خاطره عاشورا و حتی جزئیات آن را تجدید می‌کردند، و ابراز احساسات را در مصائب جانسوز کربلا از عالی‌ترین عبادات از ماندگارترین ارزش‌ها می‌دانستند.

نام حسین ﷺ و ماجرای شهادت او همانند نفس کشیدن، برای حفظ حیات اسلام ناب، همواره باید تکرار شود، تا این جریان سردی ننشیند و شعله‌ای که این حماسه بزرگ در قلب‌ها افروخته است، به تاریکی نگردد.

قلم به دستان نیز اگر در این باره هزاران بار تکرار کنند، نتوانسته‌اند حرفی از آن هزاران را ترسیم کنند.

ماجرای نگارش پیش رو

داستان نگارش اثر پیش رو، به یک سخنرانی در ایام جنگ تحمیلی و دفاع مقدس هشت ساله بر می‌گردد؛ به شرح زیر:

شبی در «تیپ جوادالائمه» مستقر در «شوشتر» در حالی که شش هزار نفر نیروی سپاهی و بسیجی از «تیپ جوادالائمه» لشکر ۲۵ کربلا» در آن جا جمع بودند، قرار بود مداح معروف دوران دفاع مقدس حاج صادق آهنگران مداحی کند. به خاطر عملیات، برنامه ایشان حذف شد و قرار شد کس دیگری این مسئولیت را به عهده

بگیرد. با توجه به این که لغو مراسم مداحی را دیر خبر دادند، و نیروها نیز به عشق این مداحی آمده بودند، مسئول ستاد تیپ حاج یوسف سلطانی فرمود: شما می توانید با سخنرانی خود جلسه را اداره کنید، ولی سخنرانی مختصر باشد تا نیروها خسته نشوند.

پشت تریبون که قرار گرفتم، مجری برنامه به من یادآوری کرد که امشب، شب رحلت حضرت زینب علیها السلام است. نمی دانم شرایط چگونه بود، که از قبل متوجه این مناسبت نبودم، شوکه شدم! سخنرانی در جمع مستمعین مشتاق مداحی آهنگران و موضوع بدون پیش بین!

این جانب سبقه و بر و تدریس در دانشگاه را داشتم؛ ولی با ارائه شاکله بحث، احساس کردم از مطالبات پیشین و توان تحلیل من فراتر است.

سخنرانی پس از شروع گذشت مدت پانزده دقیقه حالتی پیدا کرد که راهی جز ادامه نداشت. از سالن و حاضران در جلسه جز صدای گریه نمی آمد. آقای سلطانی یادداشت کوچکی به من داد که صحبت را ادامه بده. خلاصه این که سخنرانی بیش از یک ساعت و نیم به درازا کشید!

آن شب گذشت. پس از بازگشت از جبهه، فرزندم، سید مفید که آن ایام دانش آموز مقطع راهنمایی بود، رؤیای صادقه ای را از عقیده بنی هاشمی علیه السلام در مورد همان شب سخنرانی «سه شنبه شب»، برایم نقل کرد که فهمیدم آن احساس معنوی شب سخنرانی درست بوده است؛ با توجه به این که او از آن سخنرانی خبر نداشت. از آن زمان، همیشه آرزو داشتم، لطف آن حضرت باز هم یار شود، تا درباره آن سخنرانی که با عنوان «تحلیل و بررسی نقش اسرا، به ویژه حضرت زینب کبری علیها السلام» ارائه شد؛ تحقیقی صورت دهم. لطف الهی یار و توفیق مجدد شامل حال شد که پس از پنج سال تحقیق مستمر و خاکسارانه، شاکله آن سخنرانی، به صورت اثر پیش رو، به محضر خوانندگان ارائه می گردد.

ضرورت تألیف و ویژگی اثر

نگارنده پس از مطالعه و بررسی کتاب‌ها و آثار زندگی آن حضرت و جریان حماسه عاشورا و اسارت خاندان پاک پیامبر ﷺ؛ به چند نکته که به نوعی تکمیل کننده این آثار است، دست یافت. اثر پیش رو در حد توان، در صدد جبران آن برآمده است:

۱. کتاب‌های مربوط به زندگی آن حضرت، نوعاً به حوادث حاشیه‌ای آن عزیز پرداخته‌اند؛ مانند شرح احوال امام حسین ﷺ و سایر شهدا و عبدالله بن جعفر.

اثر پیش رو با طرح حوادث مرتبط با عقیده بنی‌هاشم ﷺ؛ به اختصار و به دور از «اطناب مُمِل و انجاف مُنْخَل» محور اصلی بحث را، زندگی آن حضرت قرار داده است.

۲. در بسیاری از این آثار، نوع تحلیل‌ها و بررسی‌ها درباره حماسه عاشورا، علل و عوامل پدید آورنده این حادثه، عوامل، پیامدها و آثار آن است؛ ولی درباره نقش اسرا، به ویژه زینب کبری ﷺ، اثر کم‌توجهی، کیفیت، توجه در خوری نشده و از بررسی تاریخ اسرا خبری نیست و یا کمتر خبری ملاحظه می‌شود. اثر پیش رو، این قسمت از تاریخ را، با حساسیت و دقت و بر مبنای بیشتری، پی‌گیری کرده است.
۳. مهم‌ترین نکته، پرداختن به متن خطبه‌ها و سخنران‌های عقیده بنی‌هاشم ﷺ است که در جریان اسارت نقش محوری داشته است.

سخنرانی دختر امیریهان ﷺ؛ مانند سخنان پدرش، علی ﷺ در «مَجَالِیْعِ الْبَلَاءِ»، در اوج فصاحت و بلاغت و آمیخته به صنایع ادبی استعاره و تشبیه و کنایه است؛ اما در آثار مربوط، به ابعاد این سخنرانی‌ها کمتر توجه شده؛ لذا در این اثر سعی شده است در حد امکان، به این مهم توجه گردد.

۴. سخنرانی‌های حضرت، ضمن استفاده از هنر فصاحت و بلاغت و تمام جنبه‌های ادبی همراه با روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، زمان‌شناسی و حسن سلیقه؛ از دو منبع بزرگ (قرآن و روایات نبوی) بهره جسته که در اثر پیش رو، به مستندات

قرآنی خطبه و حافظه تاریخی روایی مسلمانان نسبت به روایات نبوی، توجه شده و این رویکرد، به صورت نقش برجسته در منظر خوانندگان قرار گرفته است.

۵. در برخی از آثار در نقل حوادث مهم اسارت و زندگی آن حضرت، گاه از منابع دسته سوم و چهارم استفاده شده که در این اثر سعی گردیده است از منابع اصیل روایی و تاریخی استفاده شود و منابع دیگر به عنوان منابع فرعی در ذیل آن آورده شود.

۶. تحقیق و بررسی این اثر پنج سال به طول انجامید و در حد امکان از کتاب‌ها و منابع کهن الکترونیکی و کاغذی فیش‌برداری شد.

بی‌تردید استفاده از تجربه دیگران در پژوهش، علاوه بر ارتقای کیفیت تحقیق، گویای امانت‌داری و تقوی و نشانۀ قدردانی از تلاش‌های دیگران است. بدیهی است این مهم با ذکر منبع (اسم و منابع) مورد استفاده یا منابع مرتبط با موضوع) میسر خواهد بود.

نگارش پیش رو در هفت فصل، به شرح زیر، سامان یافته است:

فصل اول: نکته‌های مقدماتی

فصل دوم: زینب کبری علیها السلام از تولد تا نهضت علیها السلام را.

فصل سوم: زینب کبری علیها السلام از مدینه تا کربلا.

فصل چهارم: زینب کبری علیها السلام از کربلا تا کوفه.

فصل پنجم: زینب کبری علیها السلام از کوفه تا شام.

فصل ششم: زینب کبری علیها السلام از شام تا مدینه.

فصل هفتم: زینب کبری علیها السلام پس از بازگشت از کربلا تا رحلت.

امید است نگارش این اثر مورد عنایت آن حضرت قرار گیرد تا ذخیره و باقیات الصالحات برای نویسنده و خواننده شود.

حسینی کوهساری

قم - ۱۳۹۴